

Comentarii Hagai - J. N. Darby

Ultimii trei profeți au profețit după captivitatea în Babilon. După cum am văzut deja în cărțile Ezra și Neemia, Dumnezeu adusese înapoi o mică rămășiță a poporului său, care se așezase la Ierusalim și în țară, fără ca acolo să fi fost așezat din nou tronul lui Dumnezeu și fără ca regalitatea familiei lui David să fi fost restaurată cu autoritatea pe care o avusese la-nceput. Împărăția căpeteniei națiunilor fusese, într-un anumit sens, judecată pentru că nu-și îndeplinise îndatoririle față de Dumnezeu, care-i încredințase autoritatea. Dar o altă împărăție ridicată dintre națiuni o înlocuise pe cea dintâi, și, deși, sub mâna providențială a lui Dumnezeu, care creează dispozițiile inimii oricui, această împărăție era favorabilă iudeilor, poporul era în continuare sub jugul celor care nu aveau legământ cu Dumnezeu, ci erau străini de promisiunile Lui. Dumnezeu recunoștea puterea împărăției pe care El o stabilise, iar Israel depindea de favoarea celor care stăpâneau peste el din cauza păcatelor lor și trebuia să aștepte ca Dumnezeu să-i facă pe aceia să li se arate favorabili, închinarea lor față de Dumnezeu fiind potrivit căilor îndurării până la venirea lui Mesia, care va fi răscumpărătorul și eliberatorul lor.

Lipsit de aproape tot, Israel nu era lipsit de bunătatea Dumnezeului lor, pe care el trebuia să conteze și despre care primise o mărturie strălucită prin întoarcerea în țară a rămășiței care fusese în captivitate. Dacă totul era pierdut, mai rămânea legea și evlavia în inimă, evlavie pe care putea să o exercite în modul pe care Dumnezeu îl indicase (comparați cu Deuteronom 30).

Profeții Hagai, Zaharia și Maleahi ne prezintă încurajările pe care Dumnezeu le dă poporului ca să fie credincios în noua lor poziție și mărturia pe care El o dă împotriva infidelității lor, care rezulta din starea în care căzuse poporul, de declin al evlaviei și din lipsa de respect față de Yahve. Templul era, în mod necesar, centrul pentru acea stare intermediară și imperfectă a poporului pentru că acolo, dacă Dumnezeu permitea restabilirea închinării lor, trebuiau să se concentreze dorințele poporului și acolo trebuia să se manifeste prin forme exterioare evlavia poporului și prin aceasta trebuia să fie semnalată întoarcerea inimii lor către Dumnezeu. Indiferent de lipsurile care se manifestau în slujbele levitice care fuseseră restaurate, totuși ceea ce se putea restabili se lega de casa lui Yahve și acolo era centrul unde se exercita slujirea.

Dar credința iudeilor slăbise repede și ei încetaseră lucrările de construcție. Fără-ndoială că era dificultăți: nu era ca în timpul lui Solomon, când toate erau la dispoziția împăratului, a cărui putere domina toate țările vecine, dar Dumnezeu Își arătase favoarea față de popor prin lucrarea pe care o făcuse în inima împăraților Persiei ca să-i sprijine, așa că Israel s-ar fi convenit să conteze pe această bunătate a lui Dumnezeu și să caute roadele ei, însă erau plini de necredință și s-au descurajat repede.

Dumnezeu a pedepsit pe poporul său, dar, la timpul potrivit, El e recurs la mijlocul de care harul său suveran s-a folosit atât de des pe parcursul istoriei pe care o studiem, ridicând din mijlocul lor un profet pentru a reînsoții curajul lor și pentru a-i angaja pentru lucrare. În căile lui Dumnezeu două lucruri contribuie la a determina timpul potrivit pentru ca El să intervină prin gura unui profet, și anume considerațiunile morale și dispoziția pe care El o dă evenimentelor. Aici Dumnezeu pedepsise îndeajuns poporul pentru ca, după aceea, în căile guvernării Lui, El să arate har față de ei printr-un profet și printr-o căpetenie care avea dorința, dacă poporul lucra cu credință, să țină cont de hotărârile lui Cyrus.

După ce pregătise lucrurile morale și providențiale, pentru că El face ca toate lucrurile să lucreze spre binele nostru, El trimite pe profetul Lui pentru a le stimula curajul și credința ca ei să împlinescă ceea ce era datoriat lor din totdeauna. Ei ar fi trebuit să se bizuie pe Dumnezeu întotdeauna și să lucreze pentru El dacă nu era împiedicați prin forță*. Acum ei sunt chemați să lucreze biziindu-se pe El, fără a cunoaște dispozițiile împăratului. Ei trebuiau să se încreadă în Dumnezeu însuși, deoarece fără aceasta lucrările lor nu ar fi fost făcute nici cu evlavie, nici cu credință. Sprijinul din partea împăratului era pregătit de Dumnezeu atunci când credința lor se manifesta. În fapt, au apărut dificultăți, dar, exercitându-se credința lor, ei au continuat să zidească în pofida opoziției vrăjmașilor, ei fiind îndrumați prin înțelepciunea lui Dumnezeu cum să le răspundă vrăjmașilor și împăratul dându-le aprobarea. Dificultatea poate fi reală, dar ea este un obstacol numai pentru inimile noastre necredincioase deoarece credința se bazează pe Dumnezeu și face ceea ce dorește El, iar dificultățile sunt fără efect înaintea Lui. Necredința găsește întotdeauna scuze serioase, care au un singur defect fundamental: acela că Îl scot pe Dumnezeu din calcule.

Hagai tratează subiectul templului. După ce Dumnezeu îi adusese înapoi pe captivi, aceștia au avut ca primă preocupare a-și asigura facilități pentru ei în locul construcției casei lui Yahve. Era oare timpul ca ei să-și zidească propriile lor case? Pentru casele lor avea pace, aceasta nu cerea credință și lumea nu se li opunea atunci. Profetul le-a deschis ochii asupra efectelor practice, asupra pedepselor pe care le aplica Dumnezeu chiar în interesele lor temporale. De ce erau acele pedepse? Pentru că Îl neglijau pe Dumnezeu și abandonau casa Lui. Dacă ei s-ar fi gândit la Dumnezeu, refacerea casei Lui ar fi fost primul obiectiv al inimilor lor.

Mișcat de temerea de Yahve, poporul a ascultat cuvintele slujitorului Său, profetul, dar înaintea credinței mai sta încă o dificultate: inferioritatea penibilă a ceea ce poate susține rămășița adusă de Dumnezeu din captivitate. Ceea ce se face este nimic față de manifestarea gloriei lui Dumnezeu în mijlocul poporului la început. În toate se resimte căderea poporului și captivitatea pe care trebuia să o sufere. Dumnezeu nu-și poate identifica gloria Lui cu o autoritate, alta decât a Lui, care se exercită asupra poporului său în urma judecării Lui drepte și a guvernării Lui pe pământ. El poate să-i ridice și să-i restaureze pentru că îi iubește, dar nu este același lucru ca la-nceput. El nu mai poate restabili acea legătură directă care aduce manifestarea gloriei și puterii Sale. Acea relație se încheiase prin judecată, iar conștiința acestei inferiorități tinde să slăbească credința, dar harul lui Dumnezeu răspunde la această dificultate prin mărturia profetului. Este ceva dureros să vedem ruina a ceea ce Dumnezeu a așezat în binecuvântare și slăbiciunea și imperfecțiunea a ceea ce s-a ridicat pe acele ruine, chiar dacă acea ridicare s-a făcut prin harul Lui scump.

Fără a arăta dispozițiile împăratului, profetul încurajează poporul îndreptându-le gândurile către Yahve însuși și făcându-i să vadă că Yahve îi guverna, se ocupa de ei și voia ca ei să lucreze având în vedere ceea ce era El pentru ei și ei să fie preocupați de gloria Lui, pentru că El dorea să fie în legătură cu ei, chiar așa slabi cum erau ei.

Dar mărturia lui Dumnezeu se ocupă, în același timp, de efectul firesc al aspectului de slăbiciune a ceea ce puteau ei face pentru El, pentru că El se gândește la toate aspectele vieții poporului său. El este Dumnezeul lor la fel de fidel ca și în cele mai bune momente din istoria lor. Iar dovada despre aceasta era și mai mare, că El era cu ei și în slăbiciunea lor. Cuvântul care ieșise din gura atunci când îi scosese din Egipt rămânea în vigoare și Duhul Lui rămânea în mijlocul lor, așa că ei nu trebuiau să se teamă. Chiar sprijinind credința acestei slabe rămășițe prin bunătatea Lui cea mare, El merge mult mai departe. Dacă El nu se putea manifesta în mijlocul lor în timpul cât ei erau căzuți și era în vigoare o altă ordine a lucrurilor, va veni timpul când El va interveni direct prin propria Lui putere și va zdruncina toate deoarece creația nu va putea suporta greutatea gloriei Lui, și, cu gloria Lui va stabili această putere și gloria Lui va umple locuința Lui de pe pământ.

Nu numai pământul va fi zdruncinat, cum a fost deseori, ci și vrăjmașul care exercită puterea întunericului, care întotdeauna i-a făcut pe oameni să se strice și să strice tot ceea ce Dumnezeu a așezat în binecuvântare, va simți mâna puternică a lui Dumnezeu, pentru că cerul, pământul, marea, autoritățile din înălțimi, organizațiile de pe pământ, orice ordine existentă, tot ceea ce există în lume fără a fi organizat într-un mod definit și toate națiunile vor fi zdruncinate. Va veni obiectul dorinței tuturor națiunilor și casa care a fi fost ridicată cu atâta trudă și care era atât de neînsemnată în comparație cu gloria celei dinainte, va fi umplută de glorie de către Yahve.

Expresia pe care am redat-o prin "va veni obiectul dorinței" este extrem de dificil de tradus. Cred că, având în vedere contextul, ceea ce am spus prezintă sensul ei** și că Duhul lui Dumnezeu a vrut în mod special să se exprime într-un limbaj vag, care, când Duhul va prezenta ceea ce va da cu adevărat gloria casei, va îmbrățișa pe Mesia. Scopul pasajului este acela de a ne asigura că acea casă va fi umplută de glorie***. Până atunci acea casă va primi gloria exterioară și argintul și aurul vor fi ale lui Yahve. Dar națiunile încurcate, asuprite și asuprindu-se unele pe altele, neștiind unde să găsească fericirea, puterea și pacea, le vor găsi în Acela care va stabili gloria lui Yahve și va da adevărata pace, găsind, într-un cuvânt, numai în Hristos, fericirea și eliberarea. El va fi gloria casei pe care o va zidi acea sărmană rămășiță.

Gloria de la urmă a casei va fi mai mare decât cea dintâi. Nu este "gloria ultimei case" deoarece casa este considerată ca fiind mereu aceeași. Dumnezeu va așeza acolo gloria la sfârșit, cum a făcut și la început, și pacea lui Yahve își va avea acolo sediul. Aceasta se va împlini în zilele din urmă. Cel care o va umple de glorie este binevenit, dar, chiar dacă aduce pace eternă pentru sufletele noastre, lumea era într-o asemenea stare încât el a trebuit să spună poporului: "nu gândiți că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie" (Matei 10:34). După ce va fi zdruncinat toate națiunile, venind în glorie, El va aduce pacea pe pământ****.

Alte două profeții încheie cartea acestui profet, ele fiind, din punct de vedere al conținutului, tot cu privire la casă. Poporul care nu ținea cont de Yahve era ca necurat. Ceea ce sfințește nu poate sfinți lucrurile necurate, dar ceea ce este necurat întinează ceea ce este sfânt, pentru că sfințenia este exclusivă în ceea ce privește răul, simpla prezență a răului distrugând sfințenia dacă acea sfințenie nu este de așa natură încât, prin însăși existența ei, exclude tot ceea ce îi este contrar, cum este sfințenia lui Dumnezeu. Dar, odată admis și recunoscut Dumnezeu, El poate binecuvânta prin puterea prezenței Lui. Astfel, în zilele când poporul va căuta să recunoască și să realizeze această prezență în mijlocul lui, din aceea va veni binecuvântarea.

Cea de-a doua profeție revine la zdruncinarea tuturor lucrurilor. Atunci guvernatorul lui Iuda, moștenitorul lui David, va fi ca o pecete pe mâna Celui care le va zdruncina. Aceasta este spus atunci când Hagai încurajează poporul căruia i se adresează, timp în care poporul avea atât de mult nevoie de încurajare. Numindu-l pe Zorobabel, această profeție îl are în vedere pe Acela care, atunci când Dumnezeu va zdruncina cerurile și pământul, va fi adevăratul urmaș al lui David și moștenitorul coroanei lui potrivit cu gândurile lui Dumnezeu, Hristosul lui Dumnezeu, Alesul din popor.

Consider că judecata indicată în versetul 22 nu este judecata căpeteniei fiarei, ci judecata națiunilor care vor veni împotriva Ierusalimului în acea zi. Tot ce se va ridica împotriva drepturilor lui Yahve, stabilite, potrivit planurilor Sale, la Ierusalim, drepturi care se identifică cu casa zidită acolo, va fi răsturnat. Aceasta este valabil în general, fără-ndoială, cu privire la împărăția fiarei, dar condițiile existenței împărăției fiarei sunt cu totul altele. Dumnezeu așezase Ierusalimul sub puterea Lui, iar călcările de lege care au atras judecata asupra lui sunt mult mai îndrăznețe și mai de intolerabile decât cele de care sunt vinovate națiunile.

Pe scurt, scopul acestei profeții este acela de a lega binecuvântarea pe pământ de casă și de a arăta că, în pofida slăbiciunii ei, gloria ei de la urmă va fi mai mare decât cea dintâi.

Stabilind totul în glorie, potrivit cu planurile harului său, Dumnezeu va introduce ceea ce era mult mai bun decât ceea ce îi fusese încredințat omului și așezat prin om. Aceasta se leagă de zdruncinarea tuturor lucrurilor prin mâna Lui puternică și de așezarea moștenitorului lui David ca obiect al afecțiunii și vas al puterii lui Dumnezeu.

Vom remarca faptul că Duhul lui Dumnezeu, deși este prezent acolo pentru binecuvântarea poporului, încurajându-l și punându-l în relație cu Dumnezeu în închinarea care trebuia să îi fie adusă în casa Lui, el recunoaște totuși autoritatea imperiului națiunilor și că aceste profeții sunt datate cu referință la anii domniei căpeteniei națiunilor. Duhul dorește ca lui Dumnezeu să-i fie date cele care sunt ale lui Dumnezeu, iar Cezarului să i se dea ce-i al Cezarului, pentru că Dumnezeu l-a așezat în acea poziție. Vom înțelege astfel înțelepciunea perfectă a Mântuitorului în răspunsul pe care l-a dat și cum cuvântul Lui exprimă aceasta (Marcu 12:17).

În Maleahi, situația este alta, pentru că acest profet nu așează și nu stabilește nimic – așa cum fac Hagai și Zaharia - ci doar prezintă judecata asupra rezultatului în Israel a ceea ce a făcut Dumnezeu în har restabilind rămășița, arătând în cât de mică măsură acea închinare prin care El era legat de Israel a fost menținută într-un mod care să-l glorifice pe El.